

Asia: VN/11280/2025

Luonnokset sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen sekä sähkökaupassa ja sähköntoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Carunan lausunto Työ- ja elinkeinoministeriön 22.12.2025 julkaisemaan lausuntopyyntöön 'Luonnokset sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen sekä sähkökaupassa ja sähköntoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen muuttamisesta'.

Caruna Oy ja Caruna Espoo Oy ("Caruna") kiittää Työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta kommentoida 22.12.2025 julkaistuja asetusmuutosluonnoksia ja näiden perustelumuiiota. Caruna toteaa lausuntonaan seuraavat huomiot.

Aikatauluarvio markkinapohjaisen kuormanohjauksen teknisestä toteutettavuudesta:

Markkinapohjaista loppukäyttäjän kuormanohjausta koskevien säännöksiin voimaan astuminen ja palvelun käyttöönotto 1.9.2026 alkaen on erittäin haastava ja liian kunnianhimoinen tavoite koko alalle. Järjestelmäkehitys (sisältäen tässä yhteydessä mm. Datahubin, järjestelmätoimittajien ja jakeluverkonhaltijan muiden prosessien kehityksen) on yleisesti hidasta ja riittävän huolellisen testauksen varmistamiseksi tämän hetken aikataulu ei ole riittävän pitkä. Laadukkaan teknisen toteutuksen sekä testauksen varmistamiseksi Caruna arvioi, että asetuksen vaatimuksen voimaantulo ja palvelun käyttöönoton tulisi tapahtua selkeästi myöhemmin kuin 1.9.2026 ja näin toteutukselle tulisi varata vähintään 12 kuukauden siirtymäaika lainsäädännön voimaantulon jälkeen. Käyttöönotto sidottaisiin Datahubin versiopäivityksien mukaiseen rytmiin (versiopäivitys 2 kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä) ja vaatimukset astuisivat voimaan, kun Datahubin versio päivitetään. Tämän myötä eri markkinaosapuolet ja näiden järjestelmätoimittajat/muut kumppanit

saavat suunniteltua, kehitettyä ja testattua palvelun toiminnallisuudet laadukkaasti ja käyttöönotettua nämä Datahubin ”normaalin” päivitysrytmin mukana.

Näin ollen 8 Luku 8 § Voimaantulo asetustekstiä, perustelumuistioita ja Sähkömarkkinalain 65b § kohtaa tulee päivittää vähintään voimaantulon päivämäärän osalta.

1 Luku 1 § Määritelmät

Perustelumuistiossa mainitaan ”Kuormanohjausrajapinnalla tarkoitettaisiin Datahubin ylläpitämää alustaa, joka mahdollistaa kuormanohjauksen järjestävän sähkömarkkinoiden osapuolen muodostamien kuormanohjaussanomien välittämisen jakeluverkonhaltijan toteutettavaksi.”. Aiemmin pohdistua ”Joustohubista”, joka olisi ollut erillinen toteutus Datahubin rinnalla, on luovuttu ja markkinaehtoisena kuormanohjauksen rajapinnan kehitetään kokonaisuudessa osaksi Datahubia. Näin ollen perustelumuistion tekstiä ehdotetaan tarkennettavaksi esimerkiksi: ”Kuormanohjausrajapinnalla tarkoitettaisiin Datahubissa olevaa ja Datahubin ylläpitämää rajapintatoteutusta, joka mahdollistaa kuormanohjauksen järjestävän sähkömarkkinoiden osapuolen muodostamien kuormanohjaussanomien välittämisen jakeluverkonhaltijan toteutettavaksi.”

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi teksti ”Kuormanohjausvaltuutuksella tarkoitettaisiin valtuutusta, johon kuormanohjauksen järjestävän sähkömarkkinoiden osapuolen oikeus ohjata sanomassa määriteltyä loppukäyttäjän sähkökäyttöpaikan kuormanohjausrelettä perustuu. Kuormanohjausvaltuutuksella varmistetaan kuormanohjaussanomien lähettäjän oikeus ohjata sanomassa määritellyn sähkökäyttöpaikan kuormanohjausrelettä. Valtuutus sidottaisiin loppukäyttäjään ja sanoman mukaiseen sähkökäyttöpaikan kuormanohjausreleeseen.”, että valtuutus sidotaan loppukäyttäjän ja sanoman mukaiseen sähkökäyttöpaikkaan (eikä sähkökäyttöpaikan kuormanohjausreleeseen). Useamman releen mittarissa asiakas ja kuormanohjauspalveluntarjoaja määrittävät ohjataanko mittarin 1. vai 2. relettä. Tämän mahdollistaminen on huomioitu Datahubin teknisessä määrittelyssä.

3 Luku 12 § Jakeluverkon taseselvityksen tasevirheiden laskeminen

Siirtyminen varttipohjaiseen laskentaan tulee toteuttaa niin, että se koskee vain asetuksen voimaantulon jälkeen tapahtuvia tasevirhelaskentoja. Tämän käyttöönotossa tulee huomioida riittävä aika niin Datahubille kuin jakeluverkonhaltijoille, että järjestelmissä saadaan toteutettua tarvittavat muutokset ennen uuden resoluution laskentoja. Caruna arvioi, että minimissään aikaa uuteen laskentaan siirtymiseksi tulee varata 6 kk. Siirtymäaika ja sen perustelut tulisi näin lisätä vähintään perustelumuistioon.

6 Luku 6 § Kuormanohjaustoiminnallisuus

”Jakeluverkonhaltijan tietojärjestelmien tulee mahdollistaa jakeluverkonhaltijan välittämän tai antaman kuormanohjaustoiminnon toteuttaminen kuuden tunnin sisällä ohjauksikäskyn antamisesta.”. Luvun 6 Pykälän 6 lauserakennetta muutetaan ja tarkennetaan perustelumuihistiossa, että 6 tunnin vaatimus pätee ns. normaalitilanteissa. Energiategollisuuden asetusvalmistelutyöryhmän loppuraportissa (kohdassa Tiedonvaihdon selkeytys -> 100 % todennäköisyys ohjausten läpimenoille on kustannustehotonta) on mainittu hyvä ja selkeät perustelut aiheeseen, että 100 % varmuutta palvelun toimivuudelle ei ole. Caruna ehdottaa, että asetukseen kirjataan 6 Luku 6 § esimerkiksi seuraavasti: ”Jakeluverkonhaltijan tietojärjestelmien tulee mahdollistaa jakeluverkonhaltijan välittämän tai antaman kuormanohjaustoiminnon toteuttaminen kuuden tunnin sisällä ohjauksikäskyn antamisesta normaalitilanteissa”. Perustelumuihistioon täydennettäisiin ET:n loppuraportissa olevat maininnat, että ohjaukset voidaan toteuttaa lainsäädännön edellyttämällä tavalla kuudessa tunnissa, jos loppuraportissa mainitut kriteerit ja poikkeamat otetaan huomioon.

6 a luku 2 § Kuormanohjausvaltuutus

”Kuormanohjausrajan teknisen toteutuksen niin mahdollistaessa voi loppukäyttäjän ja kuormanohjauspalvelua tarjoavan sähkömarkkinaosapuolen välinen sopimus kuormanohjauksesta kattaa valtuutuksen useamman kuin yhden releen ohjaukseen loppukäyttäjän sähkökäyttöpaikassa.” Kuormanohjausvaltuutus on tarkoitus käsitellä ja teknisesti toteuttaa käyttöpaikkakohtaisesti, eikä relekohtaisesti. Tätä perusteltu ET:n asetusvalmistelutyöryhmässä ja Datahubin kuormanohjauksen alityöryhmässä. Uuden sukupolven mittareilla ja näihin liittyvissä järjestelmissä kuormanohjausvaltuutusta ja kuormanohjauksien toteutusta ei nähdä järkeväksi laajentaa relekohtaiseksi useamman releen mittareissa. Asetustasolla maininta ”teknisen toteutuksen niin mahdollistaessa” voidaan pitää, mutta jos asiaa tulevaisuudessa tullaan vaatimaan, tulee tällöin myös asetustekstiä päivittää, jotta tähän liittyvät asiat/muutokset tulevat velvoittaviksi.

6 a luku 3 § Kuormanohjauksen toteuttamisvaihtoehdot

”2) ajastetut ohjaukset, jotka toteutetaan yksittäisinä ohjauksina kuluvana tai seuraavana päivänä;” Kohdan teksti päivitetään ajastettujen ohjauksien osalta kattamaan vain seuraavan päivän eikä myös kuluva päivää. Syynä tähän on sähkömittarien ja järjestelmien aiheuttamat rajoitteet kuluvan päivän ajastettujen ohjauksien toteuttamisessa. Välittömät ohjaukset (eli Rele kiinni / Rele auki) taas kohdistuvat lähtökohtaisesti kuluvan päivän puolelle.

Edellä korostettujen ja esille nostettujen muutosehdotuksien lisäksi tuemme Energiategollisuus Ry:n lausuntoa sekä lausunnossa esitettyjä perusteluita.

Liuhala Kalle
Caruna Oy

Soikkeli Atte
Caruna Oy